

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Харківської загальноосвітньої школи
№ 41
I-III ступенів № 41 Харківської міської ради
Є.В.Гонський Харківської області
(протокол від 06.01.2021 № 4)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ХЗОШ

_____

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ
СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ
ШКОЛИ I-III СТУПЕНІВ №41
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Харків 2021

ЗМІСТ

№	Назва розділу	Сторінка
1.	Загальні положення	3
2.	Стратегія та процедури забезпечення якості освіти	5
3.	Система та механізм забезпечення академічної доброчесності	8
4.	Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачівосвіти	11
5.	Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників	16
6.	Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності директора і заступників з навчально-виховної роботи	26
7.	Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу в закладі освіти	34
8.	Забезпечення наявності інформаційної система для ефективного управління закладом	35
9.	Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайнта розумне пристосування	37
10.	Самооцінювання якості освіти	39
11.	Прикінцеві положення	41

1. Загальні положення

Відповідно до ст. 41 Законів України «Про освіту»; «Про повну загальну середню освіту»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; наказ МОН № 1480 від 30.11.2020 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти». Основні положення та словник термінів; наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» та затверджено педагогічною радою (протокол № 4 від 06.01.2021) розроблено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у закладі освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі освіти включає:

- Стратегію та процедури забезпечення якості освіти.
- Систему та механізм забезпечення академічної доброчесності.
- Оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.
- Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.
- Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.
- Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників.
- Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумового пристосування.
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.
- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
- Забезпечення публічної інформації про освітні програми.

- Забезпечення ефективної системи та механізмів академічної доброчесності працівників школи і здобувачів освіти.
- Забезпечення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.
- Щорічне оцінювання здобувачів загальної середньої освіти, педагогічних працівників школи та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті.
- Самооцінювання якості освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі освіти є:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для покращення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти у Харківській загальноосвітній школі I-III ступенів № 41 Харківської міської ради Харківської області базується на наступних принципах:

- процесного підходу, що розглядає діяльність закладу освіти як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених законом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;
- цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості, визначеній меті якості освітнього процесу;
- розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до змін внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результати освітньої діяльності;
- партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу;
- безперервності, що свідчить про необхідність постійної реалізації суб'єктами освітньої діяльності на різних етапах процесу підготовки випускника закладу;
- здійснення обґрунтованого моніторингу якості;
- готовності суб'єктів освітньої діяльності до ефективних змін;
- відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- відповідності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедури системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Стратегія та процедури забезпечення якості освіти передбачають

- здійснення таких заходів та процедур:
- удосконалення планування освітньої діяльності;
- підвищення якості знань здобувачів освіти;
- посилення кадрового потенціалу закладу освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- створення систем запобігання та виявлення академічної недобросовісності в діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти.

Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі освіти є:

- якість освіти;
- рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до підвищення якості освіти освітньої діяльності;
- якість реалізації освітніх програм, вдосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

Механізм функціонування системи забезпечення якості освіти у Харківській загальноосвітній школі I-III ступенів № 41 Харківської міської ради Харківської області включає послідовну підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:

- планування, тобто аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу, визначення сильних сторін і проблем у розвитку, визначення пріоритетних цілей та розробка ланів їх реалізації;

- організацію, тобто перереформування, створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей, визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань;
- контроль, тобто розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами;
- коригування, тобто визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам.

Система контролю якості освітнього процесу в закладі освіти включає в себе:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості;
- контроль якості результатів навчання та об'єктивності оцінювання;
- контроль якості реалізації освітніх програм.

Критеріями ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти є :

- досягнення здобувачів освіти, показники результатів їх навчання;
- відповідність показників успішності здобувачів освіти результатами їх навчання на кожному рівні повної загальної середньої освіти під час державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;
- якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників;
- показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного освітнього процесу.

3. Система та механізм забезпечення академічної доброчесності

Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» у Харківській загальноосвітній школі I-III ступенів № 41 Харківської міської ради Харківської області функціонує система забезпечення академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права ;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей тощо;
- постійна підготовка до уроків, домашніх завдань;
- самостійне подання щоденника для виставлення педагогом одержаних балів;
- надання достовірної інформації про власні результати навчання батькам або особами, що їх замінюють.

Порушенням академічної доброчесності є :

- академічний плагіат;
- фабрикація;
- списування;
- обман;

- хабарництво;
- відмова своєчасно надавати інформацію (усно або письмово) про методики, технології, прийоми, методи викладання, стан виконання програм, рівень сформованості компетентностей здобувачами освіти;
- необ'єктивне оцінювання;
- невиконання обов'язків педагогічного працівника, передбачених с. 54 ЗУ «Про освіту».

Заходи, що спрямовані на дотримання академічної доброчесності:

- ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з вимогами щодо належного оформлення посилань на використання джерел інформації;
- ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з документами, що регулюють дотримання академічної доброчесності та встановлюють відповідальність за її порушення;
- проведення методичних заходів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотриманням правових та етичних норм і принципів;
- включення до планів виховної роботи класів із формування у здобувачів освіти етичних норм, що унеможливають порушення академічної доброчесності;
- розміщення на веб-сайті правових та етичних норм, принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу.

Відповідно до Положення про академічну доброчесність у разі порушення академічної доброчесності створюється незалежний орган, що діє в закладі освіти з метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм – Комісія. До її складу входять представники ради школи, учнівського самоврядування та педагогічного колективу, яких затверджує педагогічна рада строком на один рік. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу та звітує про свою роботу раз на рік.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнуті до відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначеним законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до відповідальності :

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право:

- ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення фактупорушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто чи через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідження доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів у закладі освіти визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у першому класі має формувальний характер, здійснюється вербально, на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання (відповідно до наказу МОН України від 20.08.2018 № 924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі»).

Навчальні досягнення учнів других класів підлягають формувальному і підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Оцінювання результатів навчання учнів других класів здійснюється вербально (відповідно до наказу МОН України від 27.08.2019 № 1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу»).

Оцінювання навчальних досягнень учнів 3-4 класів здійснюється вербально (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»):

- з предметів інваріантної складової: «Інформатика», «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», інтегрованого курсу «Мистецтво», «Основи здоров'я», «Фізична культура», «Я у світі» та «Трудове навчання»;
- з усіх предметів варіативної складової.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-бальною шкалою:

- з предметів інваріантної складової освітніх галузей: «Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)», «Математика», «Природознавство».

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи

здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»).

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.).

Оцінювання навчальних досягнень учнів старшої школи здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12 (відповідно до наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»).

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в закладі освіти, відбувається відповідно до наказу МОН України від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 221 від 18.02.2019).

Здійснення формувального оцінювання орієнтує вчителя на спостереження за навчальним поступом кожного учня. Воно розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи(1-2 класи)

Орієнтирами для здійснення формувального оцінювання є вимоги до

обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання (1 - 2 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі.

При цьому особливості дитини можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого вона може досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для:

- 1) організації постійного спостереження за динамікою формування певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, та особистим розвитком учня;
- 2) обговорення навчального поступу з учнями та їхніми батьками або особами, які їх замінюють;
- 3) формувального (поточного) та завершального (підсумкового) оцінювання.
- 4) Завершальне (підсумкове) оцінювання результатів навчання у першому класі має місце лише в кінці навчального року і проводиться з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Форми і види перевірок для проведення завершального оцінювання учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи (3-4 класи)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні засвоїли знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії
	3	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання, потребують детального кількарядового їх пояснення

II. Середній	4	Учні відтворюють частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять
	6	Учні будують відповідь у засвоєній послідовності; виконують дії за зразком у подібній ситуації; самостійно працюють зі значною допомогою вчителя
III. Достатній	7	Учні володіють поняттями, відтворюють їх зміст, уміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Учні вміють розпізнавати об'єкти, які визначаються засвоєними поняттями; під час відповіді можуть відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіють вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконують з незначною допомогою вчителя; відповідають логічно з окремими неточностями
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, володіють вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовують їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність)
IV. Високий	10	Учні володіють системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлюють як внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміють розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументують новими прикладами
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, вміють застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконують під опосередкованим керівництвом; виконують творчі завдання

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів основної й старшої школи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання

II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

5. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти полягає у тому, що:

- педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують їїрезультативність;
- педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;
- педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби);
- педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо);
- педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку;
- педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі;

Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників полягає в тому, що :

- педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;

- педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти;

Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти полягає в тому, що :

- працівники діють на засадах педагогіки партнерства;
- педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок;
- у закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці

Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності полягає у тому, що:

- педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності;
- педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти (Міністерство освіти і науки України).

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці:

Критерії оцінювання роботи вчителя
Професійний (теоретичний аспект) рівень діяльності вчителя

Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методик у викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методики й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науководослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики

3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науковообґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях

II. Результативність професійної діяльності вчителя (практичний аспект)

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює з індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми

2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, знедостатньо сформованими навичками учіння	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку вучнів загальнонавчальних вмій і навичок	Прагне до оформлення навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4. Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук

III. Комунікативна культура

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
----------	-----------------------------	-----------------------------	----------------------------

<p>1. Комуникативні й організаторські здібності</p>	<p>Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю</p>	<p>Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює</p>	<p>Відчуває потребу в комуникативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності</p>
<p>2. Здатність до співпраці з учнями</p>	<p>Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації</p>	<p>Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя</p>	<p>Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів</p>
<p>3. Готовність до співпраці з колегами</p>	<p>Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами</p>	<p>Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі</p>	<p>Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами</p>
<p>4. Готовність до співпраці з батьками</p>	<p>Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками</p>	<p>Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння</p>	<p>Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності</p>

		знаннями педагогіки й психології	
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями	Стосунки з дітьми будуються на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

Оцінювання результатів фахової діяльності вчителів у міжтестастійний період

Результативність фахової діяльності вчителя в міжтестастійний період визначається за такими напрямками:

1. Досягнення учнів і педагога.
2. Результативність науково-методичної роботи.
3. Рівень професіоналізму.
4. Моральні якості, соціально-психологічна готовність працівника.
5. Додаткові параметри.

Параметри вивчення й оцінювання результативності фахової діяльності вчителя в міжтестастійний період
---

1. Досягнення в міжтестастійний період

1.1 Навчальні досягнення учнів

- результати моніторингових досліджень
--

- порівняльні результати зовнішнього незалежного оцінювання й Державної підсумкової атестації

1.2 Досягнення учнів у конкурсах, олімпіадах

- предметні олімпіади

- конкурси МАН

- учнівські конкурси (згідно з обласним реєстром)

- інші творчі конкурси, змагання

1.3 Особисті досягнення вчителя в професійних конкурсах
--

- Всеукраїнський конкурс «Учитель року»

- обласний конкурс «Кращий працівник року в галузі освіти»
--

- інші конкурси фахової майстерності (згідно з обласним реєстром)
---

2. Результативність науково-методичної роботи
--

2.1 Підготовлені методичні матеріали

- програми авторських курсів у системі неперервної освіти

- програми курсів варіативної складової навчального плану

- науково-методичні комплекси, дидактичні матеріали, медіатеки
--

- укладання підручників (у тому числі у складі авторського колективу)

- укладання методичних посібників (у тому числі у складі авторського колективу)

- наукові праці

- статті у виданнях ВАК

- статті у науково-методичних фахових виданнях
--

- виступи на науково-практичних конференціях
--

- інші власні методичні розробки

2.2 Участь у розповсюдженні прогресивного педагогічного досвіду
- експериментальний дослідницький майданчик, школа-лабораторія
- авторські курси в системі неперервної освіти
- педагогічна майстерня, майстер-клас, лабораторія творчого вчителя
- творча група
- школа молодого вчителя, тьюторство, наставництво
- семінари, круглі столи
- інші форми співпраці з методичними службами, педагогічним загалом
- участь у роботі журі фахових (творчих) конкурсів, рецензування та експертиза науково-методичних матеріалів
- реалізація соціально-педагогічних проектів, програм
- інші форми роботи
2.3 Апробація методичних розробок працівника
- апробація та розповсюдження досвіду працівника
3. Рівень професіоналізму
- результати тестування з фахової компетентності
- результати підвищення кваліфікації
- результати самоосвіти в міжтестастійний період
4. Моральні якості, соціально-психологічна готовність
- результати самооцінки соціально-психологічної готовності
- результати соціально-психологічного дослідження
5. Додаткова освіта
- проходження курсів спеціалізації з інших предметів
- наявність другої вищої педагогічної освіти
- навчання в аспірантурі,
- наявність наукового ступеню, вченого звання
- інші

Найвагомішою підсистемою (підструктурою) школи є освітній процес, спрямований на забезпечення розвитку й становлення особистості учнів. Тому він потребує аналізу та оцінки. Йдеться про оцінку не тільки результатів навчання, але й освітньо-пізнавальної діяльності учнів, педагогічної діяльності вчителів, їхньої інтегрованої взаємодії, що дає змогу виявити динаміку загальної навчальної компетентності, інтелектуального та психічного розвитку учнів. За цими показниками оцінюються й результати освітньо-пізнавальної діяльності учнів, і результативність діяльності школи в цілому. При чому вони є найвагомішим критерієм оцінювання.

Визначення результатів фахової діяльності педагогічного працівника передбачає врахування, по-перше, рівня навченості учнів, і, по-друге, результатів особистої участі педагога в фахових конкурсах різного рівня. Вагомими показниками фахової діяльності вчителя є моніторингові дослідження якості освіти школярів, результати зовнішнього незалежного оцінювання та державної підсумкової атестації (відносно випускників шкіл), участь в олімпіадах, турнірах, конференціях тощо. Особисті досягнення педагогічного працівника в професійних конкурсах та змаганнях педагогічної майстерності, а також участь у тренінгах, семінарах, конференціях тощо. При цьому відзначається рівень конкурсів (районний /міський/, обласний, Всеукраїнський) і досягнення в них.

6. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності директора і заступників з навчально-виховної роботи

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Управлінська діяльність керівних працівників закладу освіти на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- раціональний розподіл роботи між працівниками закладу з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в сучасних умовах;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу освіти та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачання часу всіма працівниками закладу;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в сучасних умовах;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника закладу освіти фахових компетентностей:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в

цілому, щоб визначити нові цілі і завдання;

- організувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

Установити ефективність освітнього процесу, якість створених умов для його проведення, вплив керівника на продуктивність роботи школи неможливо без належної оцінки результатів його діяльності.

Однією з форм контролю діяльності педагогічних працівників є атестація та сертифікація. Метою даного процесу контролю за діяльністю закладу є:

- найбільш раціональне використання спеціалістів, підвищення ефективності їх праці та відповідальності за доручену справу;
- сприяння подальшому покращенню підбору і вихованню кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації;
- посилення матеріальної і моральної зацікавленості працівників;
- стимулювання їх професійного та посадового зростання;
- визначення відповідності займаній посаді.

Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань полягає в тому, що:

- у закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності;
- у закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти;
- керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм полягає в тому, що:

- керівництво закладу освіти сприяє створенню

психологічнокомфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру;

- заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників полягає в тому, що:

- керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми;

- керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності;

- керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою полягає в тому, що:

- у закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу;

- управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу;

- керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування;

- керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади;

- режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам;

- у закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності полягає в тому, що:

- заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності;
- закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

Оцінювання управлінської діяльності складається з чотирьох етапів:

- Підготовчий.
- Основний.
- Підсумково-корекційний.
- Регулятивно-корекційний.

На підготовчому етапі проводиться відбір, систематизація та аналіз матеріалів, що характеризує динаміку розвитку закладу освіти, рівень управлінської діяльності його керівників. З цією метою визначається:

- матеріали попередньої експертизи управління освітнім процесом та тематичного вивчення окремих питань, що стосуються організації діяльності закладу;
- відповідність роботи закладу особливим умовам здійснення освітньої діяльності;
- результативність роботи закладу освіти щодо розвитку творчих здібностей здобувачів освіти (участь у предметних олімпіадах, учнівських турнірах, різних конкурсах, захисту МАН тощо);
- робота педагогічного колективу щодо розробки та впровадження авторських програм, навчальних посібників, підручників;

Аналізуються статистичні дання:

- результати освітньої діяльності здобувачів освіти на кінець навчального року;
- охоплення учнів гарячим харчуванням;
- випадки дитячого травматизму, що сталися під час освітнього

процесу;

- плінність керівних та педагогічних кадрів;
- наявність конфліктних ситуацій у колективі, скарг на роботу закладу.

Другий етап комплексно-цільової програми має такі розділи:

- мета діагностичного дослідження – самоаналіз та самооцінка управлінської діяльності керівниками закладу;
- аналітично-регулятивний має за мету внесення коректив у управлінську діяльність керівників за результатами самоекспертизи;
- контрольно-аналітичний передбачає отримання інформації про соціально-психологічний клімат у закладі освіти та рівень знань учнів;
- мотиваційно-діагностичний дозволяє висунути пропозиції щодо визначення об'єктів та підходів для проведення експертизи.
- Контрольно-регулятивне вивчення визначає відповідність діяльності керівників закладу освіти нормативними аспектами управління, проблеми і резерви розвитку закладу, напрямки надання методичної роботи.

Його структура:

- проведення експертизи управління освітнім процесом безпосередньо у закладі;
- індивідуальна контрольно-регулятивна робота з питань управління;
- надання методичної допомоги за заявкою керівництва закладу;
- оперативне усунення керівником виявлених недоліків.
- аналітичний розділ має на меті висловити загальну оцінку управлінської діяльності, підготувати висновки та пропозиції.

Підсумково-корекційний етап поділяється на підсумковий та корекційний. Підсумковий містить глибокий аналіз предмета експертизи, формування банку даних за її результатами, планування розвитку закладу освіти.

Корекційний має на меті регулювання та корекцію управлінської діяльності, виявлення якісних змін предмета експертизи та прогнозування розвитку закладу.

Регулятивно-корекційний етап передбачає вдосконалення та коригування окремих напрямків та форм управління освітнім процесом. Зокрема, експертами контролюється законодавчі, нормативні та правові аспекти діяльності закладу освіти, дотримання в ньому державного стандарту загальної середньої освіти, забезпечення соціального захисту, охорони життя, здоров'я та прав учасників освітнього процесу.

Керівниками закладу освіти створюються необхідні умови для оптимальної діяльності учасників освітнього процесу, усуваються виявлені недоліки в роботі, здійснюється реалізація програм стратегічного розвитку закладу. Вимоги до ділових та особистісних якостей керівників закладу освіти:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- здатність приймати своєчасні рішення та брати на себе відповідальність за результати діяльності

Ефективність управлінської діяльності керівника включає стан реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступінь їх впливу на результативність освітнього процесу, а саме:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу освіти, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- планування формується на стратегічних засадах розвитку

закладу освіти;

- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад освіти;
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІКТ- технологій у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Відповідальним за впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності в закладі є директор, заступники директора з НВР, педагогічні працівники, методичні об'єднання, педагогічна рада закладу освіти.

З метою позитивного впливу на якість освіти необхідним є організаційний компонент у процесі формування внутрішньої системи, а саме:

- виокремлення в структурі закладу освіти осіб, що беруть участь у процесі управління якістю освіти (заступник директора, координатор програм, керівник методичного об'єднання);
- проведення заходів щодо навчання адміністративних та педагогічних працівників закладу освіти навичкам роботи для забезпечення якості освітнього процесу, підвищення оцінної культури педагогів;
- розширення зв'язків закладу освіти з іншими освітніми установами, науковими організаціями, що спеціалізуються на вирішенні проблем управління якістю освіти.

Критерії ефективності управлінської діяльності щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- наявність нормативних документів, де закріплені вимоги до якості освітнього процесу;

- оптимальність та дієвість управлінських рішень;
- керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- формування освітньої програми закладу освіти (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);
- підвищення показників відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів освіти;
- кореляція показників успішності з результатами ДПА та ЗНО;
- наявність та ефективність системи моральних стимулів для досягнення високого рівня якості освітнього процесу.

7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу в закладі освіти

Матеріально-технічне забезпечення школи включає 1 навчальний корпус, комунікації, обладнання, інші матеріальні цінності.

Для забезпечення освітнього процесу в школі оснащені класні кімнати, з них: кабінет української мови та літератури, кабінет іноземної мови, кабінет математики, комп'ютерний клас, кабінет біології та хімії, кабінет фізики, кабінет історії, кабінет географії, кабінет трудового навчання, кабінети початкової школи, спортивна зала в якому є достатня кількість спортивного інвентаря та обладнання, бібліотека, кабінет психолога та соціального педагога, кабінет педагога організатора, музей, медичний кабінет, їдальня.

Для забезпечення освітнього процесу в кабінетах встановлено та використовуються: телевізори, інтерактивна поверхня з мультимедійними проекторами, ноутбуки, комп'ютери. Наявний доступ до мережі Інтернет (швидкість доступу 30-100 Мбіт/с).

Приміщення та територія закладу освіти відповідають державним санітарно-гігієнічним нормам щодо утримання закладів загальної середньої освіти.

8. Забезпечення наявності інформаційної система для ефективного управління закладом

У Харківській загальноосвітній школі I-III ступенів № 41 Харківської міської ради Харківської області здійснюється збір, узагальнення, аналіз та використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в закладі освіти сприяють електронна система збирання й аналізу інформації та частково система електронного документообігу.

При оцінці якості освітнього процесу використовуються комп'ютерні технології для обробки досягнень кваліметрії. Для обміну інформацією з якості освітнього процесу використовується відео, аудіо носії інформації, розмножувальна техніка. Інформаційна система управління освітнім процесом закладу освіти – це програмно-апаратний комплекс, який забезпечує основні функції роботи з документами в електронному вигляді. До її основних функцій належить реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різними параметрами.

Електронні освітні ресурси забезпечують публічність інформації про освітні програми, перелік навчальних дисциплін, логічну послідовність їх вивчення, перелік підручників, розклад уроків та спортивних секцій і гуртків. У закладі освіти створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності:

- статистична інформація форм ЗНЗ-1, 1-ЗСО, 83-РВК;
- інформаційна база про якість освітнього процесу на рівні різних класів;
- інформаційна база про результати ДПА в співставленні з річними показниками;

- інформаційна база про результати ЗНО в співставленні з річними показниками.

Для забезпечення більш широких і різноманітних зв'язків закладу із зовнішнім середовищі, у тому числі доступу до різних баз даних, джерел інформації заклад освіти підключено до Інтернет, є зона WI-FI підключення.

Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля та забезпечення публічної інформації про заклад освіти функціонує офіційний сайт. Публічність інформації про діяльність закладу освіти забезпечується згідно зі ст. 30 Закону України «Про освіту».

З метою використання ІКТ для ефективного управління освітнім процесом в закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ІСУО).

9. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Заклад освіти забезпечує здобувача освіти з особливими потребами інклюзивним освітнім середовищем:

- 1) необхідними ресурсами освітнього процесу, що мають відповідати ліцензійним та акредитаційним вимогам;
- 2) умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами.

Практичне впровадження інклюзивного середовища базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування. Зокрема шкільний освітній процес відповідає широкому спектру індивідуальних можливостей здобувачів освіти; забезпечує гнучку методику навчання, викладання та подання матеріалу; доступні та гнучкі навчальні плани й програми.

Дизайн школи в основному враховує наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних маніпуляціях, з огляду на антропометричні стан та мобільність користувача. Наявність необхідного розміру і простору:

- доступні навчальні місця для здобувачів освіти, у тому числі з прилеглим простором для асистента вчителя;
- меблі, фурнітура та обладнання, що підтримують широкий спектр навчання та навчальних методик;
- можливість регулювання середовища для різноманітних потреб здобувачів освіти у навчанні.

У закладі створено необхідні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами:

- затишні, ошатні класні кімнати на першому поверсі;
- внутрішні туалети на першому поверсі;
- роздягальня в класній кімнаті;

- шкільна їдальня на другому поверсі;
- освітній процес у разі потреби забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

10 . Самооцінювання якості освіти

Заклад освіти має визначити працівника, який буде координувати результативне запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти. Можна створити робочі групи, які будуть забезпечувати вивчення та оцінювання системи за кожним із напрямів.

Заклад освіти може обрати один із варіантів самооцінювання:

- Щорічне комплексне самооцінювання (за напрямами, які визначені у документі про внутрішню систему забезпечення якості).
- Щорічне самооцінювання за певними напрямами діяльності і періодично – комплексне оцінювання.
- Щорічне комплексне оцінювання за рівнями освіти (початкова, базова, профільна освіта).
- Оцінювання опорного закладу освіти або його філій.

Крім штатних працівників закладу освіти, відповідальних за функціонування внутрішньої системи забезпечення якості, до процесу оцінювання освітньої діяльності доцільно залучити представників учнівського самоврядування, батьків, якщо є можливість – фахівців у сфері оцінювання якості (освітніх експертів).

Тривалість, періодичність та етапи вивчення і оцінювання визначаються закінченим освітнім циклом – навчальним роком. Самооцінювання здійснюється впродовж навчального року, адже такі процедури освітньої діяльності, як атестація педагогічних працівників, вивчення стану викладання предметів і курсів, динаміка навчальних досягнень учнів чітко простежуються і можуть бути вимірними саме впродовж навчального року.

За результатами самооцінювання готуються висновки (які є складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною річного плану роботи на наступний навчальний рік). Заклад освіти самостійно визначає структуру

річного звіту про його діяльність (звіт керівника закладу). За бажанням заклад може скористатися запропонованою структурою:

- Аналіз виконання стратегії розвитку закладу (виконання завдань, які передбачені стратегією розвитку на звітний навчальний рік – що виконано, що не виконано – і чому?)
- Вивчення освітньої діяльності, в тому числі управлінських процесів.
- Результати оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти (самооцінювання).
- Шляхи удосконалення якості освітньої діяльності та якості освіти на наступний навчальний рік.

Отримані результати вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності розглядаються на засіданні педагогічної ради. Щорічний звіт оприлюднюється на сайті закладу освіти .

За результатами самооцінювання може бути скоригована стратегія розвитку закладу освіти.

Прикінцеві положення

Положення «Про внутрішню систему забезпечення якості освіти» ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

Відповідальним за діяльність внутрішньої системи забезпечення якості освіти є директор закладу освіти, який покладає конкретну відповідальність за певні аспекти згідно розподілу функціональних управлінських обов'язків на заступників директора з навчально-виховної та господарської роботи.

Зміни та доповнення до Положення затверджуються рішенням педагогічної ради та вводяться в дію наказом директора.